

Diarienummer: 11KS/0330.

Datum: 2011- 10 - 04

Kansli- och utvecklingsavdelning

Strategi för arbete med Alkohol, narkotika, dopning och tobak under perioden 2012-2015

Inledning och syfte

Detta dokument utgår från den nationella strategi för 2011-2015 som antogs av riksdagen 30 mars 2011 och från Värmdö kommunens inriktningsmål för ANDT(alkohol -, narkotika -, dopning - och tobak)- arbetet. Dokumentet innehåller en strategi för kommunen för 2012-2015. Strategin anger de nationella övergripande målen för ANDT–arbetet under den angivna perioden, de kommunala ansvarsområden som riskdagen pekat ut, de insatser som Värmdö kommun planerar och vilket kontor som har ansvaret för att insatser. Syftet med strategin är att öka engagemanget, genomföra kunskapsbaserade insatser och få en fungerande samverkan.

Värmdö Kommun har sedan 2002 haft ambitionen att utveckla och samordna ett tvärsektoriellt alkohol- och drogförebyggande arbete. I januari 2009 antog kommunfullmäktige en policy för arbetet, med nedanstående mål:

- Høj åldern för alkoholdebuten bland kommunens ungdomar.
- Minska berusningsdrickandet bland ungdomar.
- Minska antalet riskkonsumenter av alkohol.
- Minska berusningsdrickandet i befolkningen som helhet.
- Minska alkohol- och drogrelaterade skadegörelse och misshandel.

I policyn anges att arbetet ska bedrivas i samverkan mellan kommunens olika kontor och mellan kommunen och andra myndigheter, företag och idéburna organisationer. Strategidokumentet ersätter och preciserar den tidigare antagna policyn.

Bakgrund

Från de kartläggningar av alkohol- och drogsituationen i Värmdö kommun som gjordes våren 2009 och 2010 samt från andra aktuella undersökningar om tobaks-, alkohol-, och narkotikasituationen i Värmdö vet vi att en större andel flickor i årskurs 9 än i övriga länet och riket röker eller storkonsumerar alkohol minst en gång i månaden. Vi vet också att en större andel elever i årskurs 2 på gymnasiet än i övriga länet och landet har testat narkotika(Stockholmsenkäten 2010 och CAN 2008).

I den vuxna befolkningen är andelen kvinnor som storkonsumrar eller har vårdats för alkoholrelaterade diagnoser högre än i resten av länet (Folkhälsorapport Sll 2006, EpC 2008).

När det gäller narkotika hade Värmdö kommun en högre andel kvinnor än i länet och riket som helhet som vårdats för diagnos enligt narkotikaindex (EpC 2008).

Mål för ANDT- arbetet

För att uppnå målen för det förebyggande arbetet ska Värmdö kommun, så långt det är möjligt, använda sig av metoder som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet (kunskapsbaserade metoder). Kansliheten har ett övergripande ansvar för utveckling, samordning och uppföljning av de insatser som görs i kommunen. Berörda nämnder ansvarar för att själva och i samverkan med andra berörda nämnder utveckla, konkretisera och formulera effektmål för sitt ansvarsområde. Respektive kontor ansvarar själva och i samverkan med övriga berörda kontor för genomförandet av insatserna.

Strategi för ANDT-arbetet 2012 - 2015

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
<i>1. Tillgång till ANDT ska minska</i>	a. Effektiv och samordnad alkohol- och tobakstillsyn	I samverkan med polis, skattmyndighet och räddningstjänst utveckla effektiv tillsyn I samverkan mede länsstyrelsen bidra till förbättrad egentillsyn inom handel och restaurangnäring Utveckla effektiv tillsyn av rökfria barn- och ungdomsmiljöer	Socialkontoret i samverkan med miljöenheten Socialkontoret Kansliheten i samverkan med miljöenheten, skolledning och fritidverksamheter
	b. En fungerande lokal och regional samverkan och samordning mellan ANDT och brottsförebyggande arbete	Samverkan för att minska klotter Samverkan för att utveckla verksamma metoder i ANDT och brottsförebyggande arbete Verka för tecknande av avtal med polis och andra aktuella aktörer i det ANDT och brottsförebyggande arbete	Kansliheten Kansliheten Kommundirektören

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
2.Barn ska skyddas mot skadliga effekter av ANDT	<p>a. Färre barn ska födas med skador av ANDT</p> <p>b. Barn i familjer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedställning ska erbjudas ändamålsenligt stöd</p>	<p>Samverkan med vårdgrannar för att utveckla och erbjuda ett differentierat utbud av förebyggande och öppenvårdsinsatser</p> <p>Själva eller i samverkan erbjuda individuell stöd och stödgrupper för barn</p> <p>Erbjuda utbildning till elevhälsopersonal om barn i familjer med missbruk, psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning</p> <p>Stöd för att utveckla och implementera kunskapsbaserade metoder</p>	<p>Socialkontoret</p> <p>Socialkontoret</p> <p>proVärmdö med stöd av Kansliemheten</p> <p>Kansliemheten</p>

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
3. Antalet barn och ungdomar som börjar använda narkotika, dopingmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska minska	<p>a. Minska nyrekryteringen till narkotika och dopingmissbruk</p> <p>I samverkan med Närpolisens utbilda skol- och fritidsgårdspersonal i tidiga tecken och symptom på narkotikamissbruk</p> <p>Stärka ungdoms negativa attityder till cannabis</p>	<p>Kanslieneheten i samverkan med gymnasieskolor och ungkulturhus</p> <p>Verka för att i samverkan med polis och gymnäsläggningar få igång ett arbete mot dopning på gymnen</p>	<p>Kanslieneheten</p> <p>Kanslieneheten</p>
	<p>b. Utveckla metoder för att barn och ungdomar inte ska börja använda tobaksprodukter</p> <p>Stöd åt skolor, fritidsverksamheter och idéburna organisationer som vill utveckla ett arbete där unga informerar och diskuterar med unga om rökningens skadeverkningar</p> <p>Personal ska respektera bestämmelser om rökfri arbetsstid</p>	<p>Personalaavdelningen</p>	<p>Tillsyn och information för att skolor ska tillämpa lagen om rökfria miljöer</p>

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
3. Antalet barn och ungdomar som börjar använda narkotika, dopingmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska minska	c. Ökad användning av befintliga verksamma metoder för att skjuta upp alkoholdebuten och minska alkoholkonsumtionen	I samverkan med primärvården införa metoder för att ta reda på hur mycket ungdomar dricker och utveckla metoder för att stötta föräldrar så att de kan bidra till att minska ungdomarnas drickande.	Kansliheten i samverkan med skolhälsovård och socialtjänst
3. Antalet barn och ungdomar som börjar använda narkotika, dopingmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska minska	d. Ökat deltagande av föräldrar, idéburna organisationer och näringsliv i det förebyggande arbetet	I samverkan med polis, vårdgrannar och idéburna organisationer arbeta förebyggande och erbjuda insatser på hemmaplan för att stötta ungdomar i riskzon och deras föräldrar.	Socialkontoret (Polarna Värmdö)

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
3. Antalet barn och ungdomar som börjar använda narkotika, dopingmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska minskas	e. Hälsofrämjande skola	<p>Implementering av förebyggande föräldramötesprogram i Värmdö kommuns årskurs 7-9 skolor</p> <p>proVärmdö</p> <p>Utveckla arbetet mot mobbning och skolk</p>	<p>Berörda skolor i samverkan med socialkontorets ungdomsgrupp och Kansliet</p> <p>Värmdös skolor i samverkan med individ- och familjeomsorgen</p>

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av ANDT ska successivt minskas	a. Minskat riskbruk och intensivkonsumtion bland studenter och unga vuxna med psykisk ohälsa	Tillsammans med vårdgrannar erbjuda stöd och behandling för unga vuxna som intensiv- eller riskkonsumerar alkohol. Avtal med vårdgrannar om samverkan	Socialkontoret
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av ANDT ska successivt minskas	b. Förutsättningarna att i ett tidigt skede kunna uppmärksamma och åtgärda ANDT - problem i arbetslivet bör förbättras	Utteckla ANDT – arbetet till en naturlig del av arbetsmiljöarbetet Årligen erbjuda chefer, skydds- och hälsoombud utbildning om risk- och missbruk av alkohol samt missbruk av andra droger	Personalavdelningen Personalavdelningen
5. Personer med missbruk eller beroende ska ges ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet	a. Tillgång till kunskapsbaserad vård och stödinsatser ska öka	I samverkan med andra, eller själva, utveckla kunskapsbaserade stöd och vårdinsatser på hemmaplan för ungdomar och vuxna	Socialkontoret
5. Personer med missbruk eller beroende ska ges ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet	b. En tydlig och mer ändamålsenlig ansvarsfördelning mellan huvudmännens för missbruks och beroende- vården ska uppnås	Samverkansavtal med vårdgrannar för genomförande av vården	Socialkontoret

Riksdagens långsiktiga mål	Kommunens ansvarsområde	Kommunens insatser	Ansvar
6. Antalet döda och skadade på egen eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska	a. Antalet döda och skadade i trafiken på alkohol eller andra droger ska minska	I samverkan med polis och vårdgrannar se till att den som kör onyckter i trafiken snabbt får erbjudande om stöd och vårdinsatser	Socialkontoret
6. Antalet döda och skadade på egen eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska	b. Antalet döda och skadade på ANDT-relaterat våld ska minska	I samverkan med föräldrar och rättsverk arbeta förebyggande med ungdomar som påträffats berusade av alkohol eller använt narkotika vid enstaka tillfällen	Socialkontoret
6. Antalet döda och skadade på egen eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska	c. Medvetenheten i hela befolkningen om ANDT-användningens effekter på hälsan bör öka	I samverkan med polis, vakter och krögare minska berusningdrickandet på krogen och få bort knarket från krogen	Kansliheten i samverkan med socialkontoret
6. Antalet döda och skadade på egen eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska		Genomföra opinionsbildande insatser för att minska langningen av alkohol till ungdomar	Kansliheten
		I samverkan med andra genomföra föreläsningar för föräldrar	Kansliheten

